

**Latvijas Bankas noteikumu projekta "Kredītriska kapitāla prasības
aprēķināšanas noteikumi" anotācija**

Nosaukums	Latvijas Bankas noteikumi "Kredītriska kapitāla prasības aprēķināšanas noteikumi"
Dokumenta veids	Latvijas Bankas noteikumi
Izdošanas pamatojums	Kredītiestāžu likuma 50. panta otrā daļa un Finanšu instrumentu tirgus likuma 4. ² pants
Mērķis un būtība	<p>Saskaņā ar Latvijas Bankas likuma pārejas noteikumu 3. punktu Latvijas Bankas un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas līdz Latvijas Bankas likuma spēkā stāšanās dienai izdotie ārējie normatīvie akti, vadlīnijas un ieteikumi piemērojami līdz dienai, kad stājas spēkā attiecīgie Latvijas Bankas ārējie normatīvie akti, vadlīnijas vai ieteikumi, bet ne ilgāk kā līdz 2024. gada 31. decembrim.</p> <p>Ņemot vērā minēto, Latvijas Banka ir izstrādājusi noteikumu projektu "Kredītriska kapitāla prasības aprēķināšanas noteikumi" (turpmāk – Noteikumu projekts), kas aizstās Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2020. gada 1. septembra normatīvos noteikumus Nr. 144 "Kredītriska kapitāla prasības aprēķināšanas normatīvie noteikumi".</p> <p>Kredītiestāžu likuma 50. panta otrā daļa un Finanšu instrumentu tirgus likuma 4.² pants ietver deleģējumu Latvijas Bankai noteikt regulējošās prasības attiecībā uz kredītriska pārvaldīšanu un noteikt kredītiestāžu darbību regulējošās prasības jomās, kuras netiek regulētas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija regulu (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm, un ar ko groza regulu (ES) Nr. 648/2012 (turpmāk – Regula Nr. 575/2013), kā arī noteikt prasības, kas izriet no Eiropas Banku iestādes pieņemtajām pamatnostādņēm.</p> <p>Noteikumu projekts:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nosaka būtiskuma robežvērtību, kuru iestāde izmanto kredītsaistību kavējuma būtiskuma vērtēšanai un saistību neizpildes statusa piemērošanai, pamatojoties uz Regulas Nr. 575/2013 178. panta 2. punkta "d" apakšpunktā ietverto pilnvarojumu un Eiropas Komisijas 2017. gada 19. oktobra deleģēto regulu (ES) 2018/171, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes regulu (ES) Nr. 575/2013 papildina attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem par būtiskuma robežvērtību attiecībā uz kavētām kredītsaistībām; 2) ievieš Eiropas Banku iestādes 2017. gada 18. janvāra pamatnostādnes EBA/GL/2016/07 "Pamatnostādnes par

	<p>Regulas (ES) No. 575/2013 178. pantā ietvertās saistību neizpildes definīcijas piemērošanu" (turpmāk – Pamatnostādnes EBA/GL/2016/07);</p> <p>3) ievieš Eiropas Banku iestādes 2019. gada 17. janvāra pamatnostādnes EBA/GL/2019/01 "Pamatnostādnes par tādu riska darījumu veidu noteikšanu, kas saistīti ar augstu risku" (turpmāk – Pamatnostādnes EBA/GL/2019/01).</p> <p>Noteikumu projekts, nosakot būtiskuma robežvērtību un ieviešot Pamatnostādnes EBA/GL/2016/07, precizē Regulas Nr. 575/2013 prasības, kas iestādēm ir jāizmanto saistību neizpildes statusa noteikšanai, piemēram, saistību neizpildes definīcijas piemērošanas aspektus, tādas kā kavējuma kritērija piemērošana un nespējas samaksāt parādu pilnā apmērā pazīmju piemērošana, saistību izpildes statusa atjaunošanas kritērijus un īpašus nosacījumus attiecībā uz riska darījumiem ar privātpersonām vai mazajiem un vidējiem uzņēmumiem un riska darījumiem ar centrālajām valdībām.</p> <p>Noteikumu projekts, ieviešot Pamatnostādnes EBA/GL/2019/01, precizē, kādi riska darījumi, kas nav minēti Regulas Nr. 575/2013 128. panta 2. punktā, un kādos apstākļos ir jāklasificē kā riska darījumi, kas saistīti ar īpaši augstu risku, ņemot vērā Regulas Nr. 575/2013 128. panta 3. punktā noteikto.</p> <p>Noteikumu projekts būs saistošs Latvijā reģistrētām kredītiestādēm, izņemot kredītiestādes, kuras ir nozīmīgās uzraudzītās kredītiestādes, ieguldījumu brokeru sabiedrībām un centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem, nosakot pašu kapitāla prasību kredīriskam atbilstoši Regulas Nr. 575/2013 prasībām.</p> <p>Šobrīd nav tādu Latvijas Republikā reģistrētu ieguldījumu brokeru sabiedrību, kurām kredītriska pašu kapitāla prasības aprēķins būtu jāveic, izmantojot Regulu Nr. 575/2013.</p> <p>Latvijas Republikā reģistrētām kredītiestādēm, kas ir nozīmīgās uzraudzītās kredītiestādes, būtiskuma robežvērtību piemēro atbilstoši Eiropas Centrālās bankas 2018. gada 21. novembra regulai (ES) 2018/1845 par rīcības brīvības izmantošanu saskaņā ar regulas (ES) Nr. 575/2013 178. panta 2. punkta d) apakšpunktu attiecībā uz kavētu kredītsaistību būtiskuma vērtēšanas robežvērtību (ECB/2018/26).</p> <p>Noteikumu projektā būtiskuma robežvērtība ir noteikta vienāda ar Eiropas Centrālās bankas noteikto, un līdz ar to</p>
--	---

	<p>tā ir vienāda visām Latvijas Republikā reģistrētajām kredītiestādēm.</p>
<p>Leģitīmais mērķis</p>	<p>Noteikumu projekta leģitīmais mērķis ir citu personu tiesību aizsardzība un sabiedrības labklājības nodrošināšana.</p> <p>Leģitīmais mērķis – sabiedrības labklājība – tiek sasniegts, nosakot kredītiestādēm kredītriska kapitāla prasības aprēķināšanas kārtību, kas veicina finanšu tirgus ilgtspējīgu attīstību un stabilitāti.</p> <p>Savukārt leģitīmais mērķis – citu personu tiesību aizsardzība – tiek sasniegts, nodrošinot vienotu finanšu tirgus dalībnieku izpratni un pieeju regulējošo prasību interpretācijai un piemērošanai attiecībā uz Regulā Nr. 575/2013 noteiktajām prasībām kredītriska pašu kapitāla prasības aprēķinam.</p> <p>Noteikumu projekts, nosakot būtiskuma robežvērtību saistību neizpildes identificēšanā, kā arī Regulā Nr. 575/2013 noteikto prasību piemērošanas kārtību saistību neizpildes definīcijai un posteņiem, kas saistīti ar īpaši augstu risku, nodrošina vienotu finanšu tirgus dalībnieku izpratni un pieeju regulējošo prasību interpretācijai kredītriska pašu kapitāla prasības aprēķina vajadzībām.</p>
<p>Samērīgums</p>	<p>Nosakot vienotu būtiskuma robežvērtību un prasības saistību neizpildes statusa piemērošanai, kā arī riska darījumu, kas saistīti ar īpaši augstu risku, identificēšanai, tiek nodrošināta vienota finanšu tirgus dalībnieku izpratne un pieeja regulējošo prasību interpretācijai un piemērošanai.</p> <p>Tas, ka finanšu tirgus dalībnieki neveic kredītriska pašu kapitāla prasības aprēķinu atbilstoši normatīvo aktu prasībām, var ietekmēt to kapitāla pietiekamības rādītāju aprēķina pareizību. Lai nodrošinātu ieguldītāju un noguldītāju interešu aizsardzību un finanšu tirgus stabilitāti, ir būtiski pēc iespējas mazināt un novērst minēto risku.</p> <p>Līdz ar to atbilstošākais veids, kā noteikt finanšu tirgus dalībniekiem vienotas prasības kredītriska pašu kapitāla prasības aprēķinam, ir izdot finanšu tirgus dalībniekiem saistošus noteikumus. Citas alternatīvas jautājuma noregulēšanai un vienotu prasību noteikšanai nebūtu efektīvas un nesasniegtu izvirzīto mērķi, jo nenodrošinātu vienvērtīgu piemērošanu.</p>

	<p>Izraugoties piemērotāko līdzekli leģitīmā mērķa sasniegšanai, Latvijas Banka izvērtēja, ka nebūtu atbilstoši izdot, piemēram, zemāka ranga normatīvos aktus, kuri nebūtu finanšu tirgus dalībniekam juridiski saistoši. Turklāt Noteikumu projekta izstrādi pilnvarojošās normas skaidri norāda uz noteikumu izstrādi. Vienlaikus ar Noteikumu projektu tiek noteiktas prasības, kuras Latvijas Banka uzraudzības ietvaros var konkrēti kontrolēt un nepieciešamības gadījumā par konkrētu prasību pārkāpumu piemērot finanšu tirgus dalībniekam korektīvos pasākumus vai sankcijas.</p> <p>Ņemot vērā iepriekš minētos apstākļus, sabiedrības ieguvums būs lielāks par papildu slogu un resursu ieguldījumu, kas konkrētajam finanšu tirgus dalībniekam varētu rasties ar uzliktajiem pienākumiem, un tos atsver sagaidāmie ilgtermiņa ieguvumi no vienotas pieejas attiecībā uz kredītriska pašu kapitāla prasības aprēķinu Latvijas Republikā un līdz ar to arī no stabilāka finanšu sektora.</p>
Spēkā stāšanās	Nākamajā dienā pēc publicēšanas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".
Ietekme uz Latvijas Bankas budžetu	Noteikumu izdošana nerada ietekmi uz Latvijas Bankas budžetu.
Administratīvā sloga un izmaksu novērtējums (tirgus dalībniekiem)	Ar Noteikumu projektu netiek ieviestas jaunas prasības attiecībā uz kredītriska pašu kapitāla prasības aprēķinu, proti, tiek saglabātas pašlaik spēkā jau esošās prasības kredītriska pašu kapitāla prasības aprēķinam.
Saistītie dokumenti	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kredītiestāžu likums. 2. Finanšu instrumentu tirgus likums. 3. Regula Nr. 575/2013. 4. Pamatnostādnes EBA/GL/2016/07. 5. Pamatnostādnes EBA/GL/2019/01. 6. Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 27. novembra regula (ES) 2019/2033 par prudenčuālajām prasībām ieguldījumu brokeru sabiedrībām un ar ko groza regulas (ES) Nr. 1093/2010, (ES) Nr. 575/2013, (ES) Nr. 600/2014 un (ES) Nr. 806/2014. 7. Eiropas Komisijas 2017. gada 19. oktobra deleģētā regula (ES) 2018/171, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes regulu (ES) Nr. 575/2013 papildina attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem par būtiskuma robežvērtību attiecībā uz kavētām kredītsaistībām. 8. Komisijas 2008. gada 3. novembra regula (EK) Nr. 1126/2008, ar ko pieņem vairākus starptautiskos grāmatvedības standartus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulu (EK) Nr. 1606/2002.

	<p>9. Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 20. maija regula (ES) 2015/848 par maksātspējas procedūrām.</p> <p>10. Komisijas 2020. gada 17. decembra īstenošanas regula (ES) 2021/451, ar ko nosaka īstenošanas tehniskos standartus Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (ES) Nr. 575/2013 piemērošanai attiecībā uz iestāžu sniegtajiem uzraudzības pārskatiem un atceļ īstenošanas regulu (ES) Nr. 680/2014.</p> <p>11. Līdz ar Noteikumu projekta stāšanos spēkā spēku zaudēs Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2020. gada 1. septembra normatīvie noteikumi Nr. 144 "Kredītriska kapitāla prasības aprēķināšanas normatīvie noteikumi".</p>
Saskaņošana ar Eiropas Centrālo banku	Noteikumu projekts nav jāsaskaņo ar Eiropas Centrālo banku.
Saskaņošana ar citām publiskām un privātām personām	Noteikumu projekts 2023. gada 11. oktobrī tika publicēts Latvijas Bankas tīmekļvietnes www.bank.lv sadaļā "Sabiedrības līdzdalība", un par to līdz 2023. gada 25. oktobrim bija iespējama sabiedrības līdzdalība. Papildus tam Noteikumu projekts tika nosūtīts biedrībai "Latvijas Finanšu nozares asociācija", akciju sabiedrībai "Rietumu Banka" un NASDAQ CSD SE.
Saskaņošanas rezultāti	<p>Biedrība "Latvijas Finanšu nozares asociācija" informēja, ka ir iepazinusies ar Noteikumu projektu un atbalsta tā tālāko virzību bez iebildumiem vai komentāriem. No pārējiem uzrunātajiem finanšu tirgus dalībniekiem komentāri nav saņemti.</p> <p>Latvijas Bankas konsultatīvās finanšu tirgus padomes sēdē 2023. gada 15. novembrī par Noteikumu projektu netika saņemti viedokļi, vērtējumi vai priekšlikumi. Līdz ar to tika atbalstīta Noteikumu projekta iesniegšana apstiprināšanai Latvijas Bankas padomē.</p>